

Sekty

Słowo „sekta” wywodzi się od słów łacińskich:

secta – sposób życia, stronnictwo;

seqor, sequi – iść, podążać za kimś, postępować za, naśladować (ta etymologia oddaje charakterystyczną dla grup określanych tym terminem specyfikę przywództwa i ideologii w całości nakierowanych na osobę guru, przywódcy;

sectare, secare – odciąć, odrąbywać (w tym znaczeniu pojęcie to stosowane jest do grup czy wspólnot religijnych, które przez doktrynę i praktykę życiową, tworzą dysydencką, oddzieloną mniejszość w stosunku do większej wspólnoty religijnej).

Powszechnie sektę definiuje się jako „grupę społeczną izolującą się od reszty społeczeństwa, mającą własną hierarchię wartości i zespół norm zachowania się, z silnie akcentowaną rolą przywódcy.

Wielu badaczy podejmowało próby klasyfikacji i uporządkowania tak zróżnicowanego zjawiska, jakim są sekty. Jedną z najbardziej znanych typologii jest typologia zaproponowana przez Stevena Hassana, byłego członka Kościoła Zjednoczeniowego, który dokonał podziału sekt na:

1) Sekty o charakterze religijnym – jest ich najwięcej. Swoje istnienie i działalność opierają na określonej doktrynie religijnej. Odwołują się do chrześcijaństwa, systemów religijnych Wschodu, okultyzmu i innych wierzeń;

2) Sekty o charakterze politycznym – za podstawę swojej działalności przyjmują określoną doktrynę polityczną. Przykładem takiej sekty jest założona w latach 70-tych przez Richarda Butlera Aryan Nation (Rasa Aryjska). Jej członkowie są przekonani o wyższości przedstawicieli białej rasy. Do tej kategorii sekt zaliczane są również siatki terrorystyczne;

3) Sekty o charakterze edukacyjnym lub terapeutycznym – ich działalność polega na prowadzeniu licznych seminariów, warsztatów i szkoleń, w których uczestnictwo kosztuje setki dolarów. Uzależniają swoich klientów, obiecując „oświecenie” czy doświadczenia „jedności ze wszechświatem”;

4) Sekty prowadzące działalność handlową – są organizacjami prowadzącymi działalność handlową opartą na piramidowej strukturze (multi-level marketing). Bazują na ludzkiej chciwości, obiecując swoim zwolennikom przepis na „idealny biznes” i spektakularne korzyści finansowe. W rzeczywistości ciężka praca członków przynosi marne zarobki. Stają się uzależnieni psychicznie i ekonomicznie od sekty.

Inny podział sekt –ze względu na różne oblicza kultu – zaproponował Dieter Rohmann, psychoterapeuta. Wyróżnił w ten sposób:

- ruchy skoncentrowane na guru – należą do nich najczęściej introwertyczni chłopcy lub młodzi mężczyźni w wieku 16–20 lat, szukający w doktrynie sekty wyjaśnienia rzeczywistości;

- **fundamentalistyczne kultury chrześcijańskie** – przystępują do nich osoby obojga płci w wieku 21–25 lat, motywowani potrzebą znalezienia się we wspólnocie;

- **psychokultury i kultury ezoteryczne** – największe grono członków stanowią kobiety w wieku 26–30 lat, które czują się obciążone własną sytuacją życiową i licznymi problemami.

Josh McDowell i Don Stewart dokonali natomiast podziału ze względu na pochodzenie.

W ten sposób wyodrębnili:

1. Kultury Zachodnie – to przede wszystkim te, które wyodrębniły się z chrześcijaństwa i niekiedy uważają się za jego jedyną prawdziwą reprezentację np. Mormoni, Świadkowie Jehowy, Kościół Zjednoczeniowy;

2. Kultury Wschodnie – budują swoją doktrynę na podstawie jednej z religii Wschodu, tj. hinduizmu, buddyzmu, lub taoizmu. Należą do nich m.in. Medytacja Transcendentalna, Kościół Scjentologiczny, Hare Krysna.
3. Kultury New Age – mają charakter synkretyczny, łączą bowiem myślenie Wschodu i Zachodu. Przykładem takich kultów są grupy teozoficzne.

Najczęstsze sekty występujące w Polsce

ŚWIĄTYNIA SŁOŃCA - założona w Stanach Zjednoczonych przez Pauline Sharpe, która twierdziła, że duchy przekazują jej orędzia, w których informują ją o przyszłych losach świata. Założycielka przyjęła imię Nada Yolanda, współtworzyła sektę Wzniośli Mistrzowie. Jej rzekome objawienia uznają też członkowie sekty Powszechny i Triumfujący Kościół. Świątynia Słońca jest sektą apokaliptyczną, zwiastującą i czekającą na rychły koniec świata. Niedawno 48 członków Zakonu Świątyni Słońca w Szwajcarii popełniło zbiorowe samobójstwo, gdy przepowiednie guru o końcu świata nie sprawdziły się.

RODZINA (znana czasem pod nazwą Rodzina Miłości) – założona w USA w latach 60. naszego wieku przez Davida Berga. Sekta apokaliptyczna zwiastująca rychły koniec świata. Jej członkowie uważają pisma swojego guru za natchnione przez Boga. Obowiązuje ich absolutna dyscyplina względem guru. Słynny stał się proceder „połowów dla Pana”. Sekta wysyłała na ulice młode kobiety (często nieletnie), które poprzez prostytutkę miały pozyskiwać nowych adeptów i zdobywać fundusze na działalność sekty. Sekta zajmowała się też handlem dziećmi urodzonymi z tych kontaktów. Rządy wielu państw i Parlament Europejski uznały Rodzinę za sektę niebezpieczną. Obecnie liczy ona kilka milionów wyznawców. Na Zachodzie oskarża się ją o uprowadzanie, molestowanie i wykorzystywanie seksualne dzieci, propagowanie kazi-rodztwa i produkcję filmów pornograficznych. W wielu państwach działalność sekty jest zabroniona.

W Polsce działa pod nazwą Wspólnota Niezależnych Zgromadzeń Misyjnych „Rodzina” i posiada przynajmniej dwa ośrodki: w Piasecznie i Karpaczu. „Działalność tej sekty – głosi raport BBN – łączona jest z tajemniczymi zaginięciami i uprowadzeniami ludzi młodych zarówno na terenie Polski, jak i w innych państwach. W Polsce prowadzi ona szeroką działalność propagatorską, a także werbunkową głównie w szkołach i placówkach opiekuńczo-wychowawczych, proponując usługi w zakresie nauczania języków obcych oraz pogadarek na tematy zapobiegania narkomanii i AIDS. Każdy, kto nawiąże kontakt z grupą nakłaniany jest do opuszczenia rodziny. Członkowie są odizolowywani całkowicie od swych rodzin i przyjaciół, przebywają w ośrodkach sekty na terenie kraju tylko czasowo, skąd pod zmienionymi nazwiskami wyjeżdżają za granicę, gdzie są wynaradawiani, aby po latach powrócić do kraju jako całkowicie posłuszni przywódcy sekty.

KOŚCIÓŁ ZJEDNOCZENIA - jedna z najbardziej niebezpiecznych sekt. Założona przez Sun Myung Moona w Korei, któremu w wieku 16 lat miał się objawić Chrystus, upoważniając go do dokończenia dzieła zbawienia, poprzez założenie wielkiej rodziny. W roku 1960 Moon, porzucając wcześniej żonę i dzieci, odbył tzw. wesele Baranka, czyli ślub z 18-letnią Hak-Ja-Han. Nowożeńcy ogłosili się Prawdziwymi Rodzicami.

Doktryna sekty jest karykaturalną mieszanką protestantyzmu i filozofii wschodu. Moon wymaga od członków sekty całkowitego posłuszeństwa, m.in. decydując o wyborze współmałżonka. Taki przypadkowy „ślub” jest formą inicjacji wiążącą z sektą. Kościół Zjednoczenia działa poprzez wiele organizacji pod różnymi nazwami: Towarzystwo dla

Zjednoczenia Światowego Chrześcijaństwa, Uniwersytecki Ruch na Rzecz Poszukiwania Wartości Absolutnych itd. Na całym świecie używa ok. 60 nazw. Sekta została uznana za niebezpieczną przez Parlament Europejski (w wielu krajach działalność jej jest zabroniona), a rządy Wielkiej Brytanii, Niemiec i Francji nie wpuściły Moona do swojego kraju. Moon jest jednym z najbogatszych ludzi na świecie, a swojej fortuny dorobił się m.in. na handlu bronią. Sektę oskarża się także o przemyt i handel narkotykami. W Polsce Kościół Zjednoczenia (Ruch pod Wezwaniem Ducha Świętego do Zjednoczenia Chrześcijaństwa Światowego) został zarejestrowany w 1990 roku. Sekta ma w Polsce ponad 80 duchownych i blisko 120 misjonarzy. Mają kilkanaście lokali, gdzie nauczają doktryny. Posiadają trzy zamknięte ośrodki: w Krakowie przy ul. Łobzowskiej, w Głanowie pod Krakowem i Izabelinie. Działają pod postacią różnych fasadowych organizacji, jak: Akademickie Stowarzyszenie.

KOŚCIÓŁ SCJENTOLOGICZNY – sekta założona przez Ł.R. Hubbarda, pisarza science fiction. W 1950 roku Hubbard wydał książkę, w której wyłożył podstawy swoich pseudonaukowych teorii na temat zdrowia psychicznego. Mimo naukowej krytyki jego książki uzyskała ona znaczną popularność i przyczyniła się do rozwoju sekty. Doktryna Kościoła Scjentologicznego łączy elementy zaczerpnięte z fantastyki naukowej, hinduizmu, buddyzmu, taoizmu i składa się z dwóch elementów: dianetyki i scjentologii. W ramach dianetyki rozwinął na całym świecie swego rodzaju system psychoterapeutyczny, polegający na organizowaniu pod kierunkiem członków sekty kursów (niezwykle drogich) tzw. auditingu, które mają doprowadzić do „odblokowania się człowieka”. Teorie Hubbarda opierają się na idei przetrwania, co usprawiedliwia przemoc i kłamstwo. Sekta została uznana za niebezpieczną przez Parlament Europejski. W Australii i Grecji zakazano działania sekcje, we Francji zaocznie skazano Hubbarda za nadużycia, w USA wielokrotnie sądzono sektę za fałszerstwa, przekupstwa, wyłudzenia, oszustwa giełdowe. W Niemczech ukazała się książka szczegółowo opisująca nadużycia sekty w tym kraju. Kościół Scjentologiczny jest jedną z najbogatszych sekt na świecie, a przynależność do niej deklaruje m.in. wiele postaci Hollywood, gwiazd estrady i biznesmenów.

HARE KRISZNA – Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kriszny zostało założone w 1965 roku przez Bhaktivedanta Prabhupada. Doktryna sekty oparta jest na świętych księgach hinduizmu, ale sami hindusi odrzucają interpretacje harekrisznowców. C.Y. Manzanas pisze: „przywódcy Hare Kriszna kładą nacisk na dwa momenty. Po pierwsze, jedną z metod depersonalizacji adepta jest poddanie go żelaznej dyscyplinie (wyznawca powinien być gotów kłamać, a w razie potrzeby, tzn. gdy wymaga tego dobro sekty, nawet popełnić przestępstwa). Po drugie ludzkość dzieli się na adeptów i tych, którzy nie należą do sekty. Ci ostatni mogą być jedynie przedmiotem instrumentalnego traktowania”. Adept podlega kontroli sekty co do stosunków płciowych, diety wegetariańskiej, specjalnych strojów. Ruch został uznany za szczególnie groźny przez Parlament Europejski, a jego sprzeczna z prawem działalność zmusiła kilka państw do wydania zakazu działalności sekty. Ruch obciąża się handlem bronią, narkotykami i zabójstwami w łonie samej sekty (amerykańscy harekrisznowcy są organizacją paramilitarną dążącą do fizycznej eliminacji nieadeptów!). W Niemczech sekta zebrała znaczne sumy na pomoc dla głodujących, w Indiach przekazała niewielki zaledwie procent na ten cel, resztę zatrzymując dla siebie. Od wielu już lat ruch Hare Kriszna jest bardzo aktywny w naszym kraju. Słynie m.in. z rozdawania, sprzedaży i propagowania posiłków wegetariańskich oraz sprzedaży na ulicach książek czy kadzideł zapachowych. Obie formy aktywności ruchu mają za zadanie reklamę Hare Kriszna i są przedpolem dla werbunku do sekty.

ŚWIADKOWIE JEHOWY – sektę założył w 1872 roku w Pensylwanii Ch. T. Russell. Głosił on, że Chrystus w 1874 roku zstąpi na Ziemię rozpocznie królowanie. Na 1914 rok zapowiedział koniec świata. Data ta była kilkakrotnie przesuwana. Doktryna sekty opiera się na całkowicie dowolnej interpretacji, fałszywego na dodatek przekładu Biblii. Jest ona ciągle modyfikowana, zmieniana i dopasowywana do potrzeb kierownictwa sekty. Jej wyznawcy odrzucają dogmat o Trójcy świętej, nieśmiertelności duszy, nie uznają kultu Maryi jako Matki Boga, odrzucają (poza chrztem) sakramenty. Karykaturalna interpretacja wyrywanych z kontekstu fragmentów Biblii każe im, np. nie zgadzać się na transfuzję krwi, nie służyć w wojsku, nie zasiadać w ławach przysięgłych, a nawet nie grać w szachy. Sekta ma prawny status anonimowego towarzystwa, zwanego Towarzystwem „Strażnica”, które kieruje ekonomicznym potencjałem sekty. Jego akcje znajdują się w rękach kierownictwa. Członków zarządu wybiera się z uwagi na ilość posiadanych akcji, nie zaś morale. Raymond Franz, były członek zarządu sekty, który wystąpił z niej z powodu nieuczciwości jej przywódców, w swojej książce przytacza udokumentowane przykłady fałszywych prorocत्व głoszonych przez Towarzystwo „Strażnica” i twierdzi, że przywódcy sekty sami nie wierzą w doktrynę, a decyzje (także doktrynalne) podejmują nie w oparciu o studia nad Biblią, ale kalkulując ich praktyczność (np. czy pomoże ona jeszcze bardziej uzależnić szarych członków sekty od kierownictwa). Sekta na całym świecie liczy 2,5 miliona członków. Od wielu lat jest bardzo aktywna w Polsce.

SATANIZM kult oddawany Szatanowi. Jego współczesne odmiany wiążą się z postaciami A. Crowleya (określał siebie Antychrystem, którego posłannictwem jest walka z Chrześcijaństwem), Szandora La Veya (twórcy Biblii Szatana), Ch. Mansona (zabójcy aktorki Sharon Tate, który głosił kult przemocy i gwałtu w imię Szatana), czy R. dc Grimsona (założyciela Kościoła Procesu Sądu Ostatecznego). Massim Introyigne wyróżnia cztery odmiany współczesnego satanizmu: satanizm racjonalistyczny, w którym Szatan nie jest postacią realną ale symbolem swobody, nieskrępowanej wolności itp., satanizm okultystyczny propagowany przez M. Aquino, będący kultem realnie istniejącego Szatana (przy tym praktykuje się okultyzm, magię, spirytyzm, itp.), lucyferianizm, głoszący, że Lucyfer nie jest upadłym duchem, ale posłańcem prawdziwego Boga i przeciwnikiem Boga Biblii oraz satanizm „kwaśny”, będący odbiciem poglądów Mansona i jego fascynacji przemocą. Najpopularniejszą formą satanizmu i przez to najbardziej niebezpieczną jest satanizm „kwaśny”. W imię Księcia Ciemności (choć to bardziej uzasadnienie swoich czynów niż rzeczywisty kult), przeważnie ludzie młodzi dokonują rozbojów, gwałtów, dewastacji cmentarzy, miejsc kultów, odprawiają „czarne msze”. Niejednokrotnie inspirowani są muzyką black metal i wielu zespołów muzycznych posługujących się retoryką satanistyczną. Na całym świecie członkom różnych grup satanistycznych udowodniono wiele przestępstw z morderstwami rytualnymi włącznie.

.Adepci sekty przez dwa lata mają obowiązek nauczania doktryny. Ponieważ w sekcie dużą rolę przykładą się do nauki języków obcych, amerykańscy misjonarze wysyłani do każdego zakątka ziemi posiadają łatwość nawiązywania kontaktów. W Polsce werbują na ulicach. Są elegancko ubrani, mówią po polsku z wyraźnym akcentem amerykańskim i proponują przechodniom rozmowę o Bogu. Dzięki potężnemu majątkowi dysponują znacznym zapleczem i środkami.

BAHAICI – sekta głosząca jedność wszystkich religii. Zapoczątkował ją w 1844 roku M. A. Muhamad. Ogłosił się posłańcem Boga, który przychodzi po Abrahamie, Mojżeszu, Krisznie, Buddzie, Zaratustrze, Chrystusie i Mahomecie. Bahaici mówią że wszystkie religie powinny przyjąć objawienie syna Muhamada Abdu'l-Baha głoszącego syntezę wszystkich doktryn

religijnych. Na całym świecie jest około 4 milionów babaitów. Ruch rozwija się także w Polsce.

RUCH RAELIANSKI – sekta założona przez C. Vorihlona we Francji w połowie lat 70. Twierdził on, że spotyka się z istotami pozaziemskimi, bywa na ich statkach kosmicznych i był na ich planecie. Vorihlon przyjął imię Rael i założył Ruch dla Przyjęcia Istot Pozaziemskich, który później przekształcił w Ruch Raeliański. Rael twierdzi, że to kosmici stworzyli człowieka w ośrodku badawczym Eden, że kosmita imieniem Szatan spowodował jego zalenie wodą i tylko dzięki UFO uratował się Noe. Jezus – jak twierdzi – jest posłańcem kosmitów. Prócz tych rewelacji sekta głosi całkowity hedonizm, kult przyjemności, pochwałę eutanazji, pozwala na perwersje seksualne, itp. Raelianie nie są jedyną sektą wykorzystującą motyw UFO i kosmitów do tworzenia fantastycznych doktryn parareligijnych. Sekty tego typu głoszą zazwyczaj katastrofizm, zagładę ludzkości w wojnie nuklearnej, od której uchronić mogą ludzkość jedynie kosmici (tylko wybranych – członków sekty). Kult UFO mimo całej absurdalności jest coraz bardziej popularny na świecie. Także w Polsce działają „ufosekty”, m.in. Ruch Raeliański. Niedawno wiele kontrowersji wzbudziły działania i wydarzenia związane z sektą Antrovis.

MEDYTACJA TRANSCENDENTALNA — technika medytacyjna i nazwa sekty wymyślone przez Guru Maharishiego, który w latach 70. dzięki pomocy Beatlesów stworzył duży ośrodek medytacyjny i stał się popularny. Medytacja Transcendentalna ma charakter religijny, nie zaś naukowy jak chcieliby jej zwolennicy. Nie można jej pogodzić z wyznawaniem wiary katolickiej. W czasie sesji adepci np.: oddają cześć guru, poprzez medytację chcą osiągnąć poziom „świadomości Boga” itp. W Niemczech uznano, że Medytacja Transcendentalna może wyrządzać szkody psychiczne, w podobnym tonie wypowiedział się Parlament Europejski. Kursy Medytacji Transcendentalnej od kilku lat są organizowane także w naszym kraju.

NIEBO (Leczenie Duchem Bożym w Imieniu Jezusa Chrystusa przez Nakładanie Rąk) – sekta założona przez Bogdana Kacmajora, który swoją popularność zyskał dzięki rzekomym zdolnościom uzdrowicielskim. Siedziba sekty znajduje się w Majdanie Kozłowickim, a adepci żyją w całkowitej izolacji od świata. Kacmajor rządzi w sekcie despotycznie, nie pozwala adeptom na korzystanie z opieki lekarzy, przydziela mężów i żony, nie pozwala posyłać dzieci do szkoły. W sekcie dochodzi do przypadków wyłudzenia majątków. Raport BBN podaje: „We wspólnocie (...) «Niebo» zmarło, wg zeznań byłych członków, co najmniej kilkoro noworodków, które przyszły na świat w siedzibie sekty bez opieki lekarskiej, nie były szczepione ani też rejestrowane w USC. Przywódca sekty zabraniał również jednemu z wyznawców wyjazdów do szpitala na dializy, co mogło być przyczyną śmierci chorego. Na terenie naszego kraju działa kilkanaście ośrodków, w których można znaleźć pomoc oraz informacje o działających w Polsce sektach i nowych ruchach religijnych.

Instytucje udzielające pomocy:

CZĘSTOCHOWA

Jasnogórski Ośrodek Informacji tel.: 65 66 88 wew. 424 lub 347

ELBLĄG

Biurowo Informacji o Nowych Ruchach

Religijnych i Sektach tel.: 33 99 17

GDAŃSK

Ośrodek Informacji i Dokumentacji

Nowych Ruchów Religijnych i Sekt
tel.:894784

KRAKÓW

Dominikańskie Centrum Informacji o Nowych Ruchach Religijnych i Sek-tach w Polsce
ul. Dominikańska 3/24, 31-043 Kra-ków, tel.i fax(012)23 1181
E-mail: centrum @ sunl .wil.pk.edu.pl

LUBLIN

Ruch Obrony Rodziny i Jednostki, Sekcja Informacji o Nowych Ruchach Religijnych,
klasztor Braci Mniejszych Kapucynów
ul. Krakowskie Przedmieście 42, tel.: 53 23 263

Ośrodki służą swą pomocą. Zapobiegają szkodliwym następstwom niehumanitarnych metod manipulacji stosowanych przez sekty. Prowadzą poradnictwo, telefon zaufania. Przyjeżdżają z wykładami do szkół, placówek oświatowych i parafialnych. Opracowują materiały dotyczące poszczególnych ruchów, sposobów rozpoznawania kultów destrukcyjnych, sposobów pomagania wszystkim, którzy znaleźli się pod wpływem sekty.

Oto ośrodki, w których można uży-skać konieczne informacje:

ŁÓDŹ

Civitas Christiana, ul. Piotrkowska 49,
tel.:3365 11

POZNAŃ

Dominikański Ośrodek Informacji o Nowych Ruchach Religijnych i Sektach
ul. Kościuszki 94, tel.: 52 31 34

WARSZAWA

— Dominikański Ośrodek Informacji
o Nowych Ruchach Religijnych i Sek-tach
ul. Dominikańska 2, tel.: 43 62 11
— Ruch Obrony Rodziny i Jednostki,
05-200 Wołomin, skr. poczt. 116
— ośrodek przy warszawskim Oddziale
Stowarzyszenia Civitas Christiana,
tel.: 628 23 39

ZIELONA GÓRA

Punkt Poradnictwa Religijnego ul. Chrobrego 8, wtorki 18-20

Przydatne strony:

<http://www.psychologia.net.pl/artykul.php?level=78>
<http://eszkola.pl/religia/sekty-rodzaje-i-przyklady-7885.html?strona=2>
<http://www.dziecionline.pl/trudne/Sekty/opisy.htm>